

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2024-0000804088

Datum

26 september 2024

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

FIN

Bijlage(n)

1

Aan
Van

MVRO
Directie wonen/afdeling corporaties

nota

Reactie op vragen van het lid Welzijn (NSC) over de
ATAD-evaluatie van de Europese Commissie

Aanleiding

Het lid Welzijn (Nieuw Sociaal Contract) heeft u en de stasF&B vragen gesteld over de ATAD-evaluatie van de Europese Commissie. De antwoorden zijn samen met FIN opgesteld.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met de beantwoording en de brief - mede namens de stasF&B - ondertekenen.

Kern

- De vragen hebben betrekking op een evaluatie die de Europese Commissie op 31 juli 2024 is gestart over de ATAD-richtlijn.
- De richtlijn voorziet o.a. in een renteaftrekbeperring (de zgn. earningsstrippingmaatregel) voor belastingplichtigen in de vennootschapsbelasting met als doel om belastingontwijking door middel van het verschuiven winsten binnen internationale concerns tegen te gaan. Doordat deze aftrekbeperring geldt voor alle vennootschapsbelastingplichtigen heeft deze een negatief effect op de financiële positie van woningcorporaties (en sommige andere woningbeleggers).
- De vragen gaan over de Nederlandse implementatie van de ATAD-richtlijn en op welke punten is afgeweken van de richtlijn. Ook wordt gevraagd naar de gevolgen daarvan voor (de woningbouw door) woningcorporaties.
- In de beantwoording benoemt u dat de Nederlandse implementatie op enkele punten verschilt ten aanzien van de in de ATAD-richtlijn opgenomen minimumstandaard. De reden hiervoor is dat Nederland naast het tegengaan van belastingontwijking, met de implementatie ook een meer gelijke behandeling van vreemd en eigen vermogen wil bereiken. Dit wordt wenselijk geacht om risico's door een teveel aan financiering met vreemd vermogen tegen te gaan.
- U geeft aan dat corporaties als kapitaalintensieve organisaties zonder aandeelhouders die nagenoeg geheel afhankelijk zijn van financiering met vreemd vermogen, en die we de komende jaren vragen meer te lenen om hun opgaven te realiseren, relatief zwaar getroffen worden door ATAD. Ook geeft u aan dat eerdere kabinetten tegemoetkomingen hebben gegeven aan corporaties voor de effecten van ATAD.

- U geeft ook aan dat er op korte termijn nog voldoende financiële middelen zijn voor de woningcorporatiesector om woningen te bouwen, maar dat er op de langere termijn een betere balans nodig is tussen de opgave en financiële middelen van woningcorporaties.
- Daarbij geeft u aan dat de ATAD-richtlijn geen mogelijkheden biedt om enkel woningcorporaties uit te zonderen van de earningsstrippingmaatregel.
- In dat licht geeft u aan het te verwelkomen wanneer de EC individuele EU-lidstaten meer beleidsvrijheid zou geven om gericht bepaalde sectoren te kunnen uitzonderen onder de ATAD-richtlijn. Voorwaarde voor het vervolgens toepassen van een dergelijke uitzondering is wel dat dit zou voldoen aan de geldende staatssteunregels. Verder zou ook dekking gevonden moeten worden voor de budgettaire effecten om een eventuele nieuwe uitzondering voor woningcorporaties in ATAD1 in de nationale wet te kunnen implementeren.

Onze referentie
2024-0000804088

Datum
26 september 2024

Toelichting

- De renteaftrekbeperking uit de ATAD1 richtlijn beoogt grondslaguitholling en het verschuiven van winsten naar het buitenland te voorkomen.
 - Bij de Nederlandse implementatie van de richtlijn is als aanvullende motivatie een betere balans tussen vreemd en eigen vermogen genoemd.
 - De renteaftrekbeperking die voortvloeit uit de ATAD1 richtlijn legt een beperking op aan de hoeveelheid rente die van de fiscale winst mag worden afgetrokken. Omdat woningcorporaties als belastingplichtigen voor de vennootschapsbelasting onder de reikwijdte van de richtlijn vallen, verhoogt dit hun belastingdruk en beperkt daarmee de investeringscapaciteit. In 2022 leidde de renteaftrekbeperking tot zo'n 320 miljoen euro aan extra belastingdruk.
 - Vanuit de sector is al jaren veel kritiek dat renteaftrekbeperking uit ATAD1 ook op woningcorporaties van toepassing is. Hierbij wordt bijvoorbeeld aangedragen dat woningcorporaties sowieso niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting zouden moeten zijn vanwege hun non-profit karakter en dat ATAD1 gericht is op het beperken van belastingontwijking door multinationals. Aanvullend zijn er binnen de sector zorgen over de investeringscapaciteit op de langere termijn, die door ATAD1 wordt beperkt.
 - De zorgen van woningcorporaties over hun investeringspositie zijn deels terecht. Op de korte en middellange termijn zijn er voldoende middelen om volop bij te dragen aan de nieuwbouw- en verduurzamingsopgave uit de Nationale Prestatie Afspraken (NPA). Op de wat langere termijn komen de financiële grenzen echter in zicht en lijkt het lastig om het huidige ambitieniveau ook na de NPA-periode vol te houden.
- Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Antwoorden op vragen van het lid Welzijn (NSC) over de ATAD evaluatie van de EC	